

Eve Kask

2005

EVE KASK

Sadolin

VÄRV KUI KUNST

JANUARY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 FEBRUARY

2005
EVE KASK

Sadolin
VÄRV KUI KUNST

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 MARCH
 APRIL 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

2005
 EVE KASK

Sadolin
 VÄRV KUI KUNST

MAY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 JUNE

2005
EVE KASK

Sadolin
VÄRV KUI KUNST

JULY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 AUGUST

2005
EVE KASK

VÄRV KUI KUNST

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 SEPTEMBER
 OCTOBER 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

2005
 EVE KASK

Sadolin
 VÄRV KUI KUNST
 www.sadolin.ee

NOVEMBER 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

DECEMBER 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

2005

EVE KASK

VÄRV KUI KUNST

Sadolin

VÄRV KUI KUNST

2005

EVE KASK

COVER	JANUARY	FEBRUARY	MARCH	APRIL	MAY	JUNE	JULY	AUGUST	SEPTEMBER	OCTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
Trepp / Stairs Linoollõige / Linocut 50X50cm 1988	Poeet / Poet Linoollõige / Linocut 50X50cm 1988		Toonela / Underworld Linoollõige / Linocut 50X50cm 1988		Õõ hingus / Breath of the night Linoollõige / Linocut 50X50cm 1988		Jumalanna / Goddess Linoollõige / Linocut 50X50cm 1989		Anumad / Vessels Linoollõige / Linocut 50X50cm 1989		Õhtu / Tender night Linoollõige / Linocut 50X50cm 1992	

Eve Kask ja graafika – see on seos, mis tõenäoliselt esimesena kunstihuvilisele ette tuleb, sest lisaks oma ligi paarikümmend aastat kestnud kunstnikukarjäärile on ta olnud pikki aastaid Tallinna Graafikatriennaali president, selle hing ja elus-hoidja. Ja ometi pole mitte graafika vaid hoopis foto talle viimastel aastatel rahvusvahelist edu toonud, samuti on ta esinenud rahvusvahelistel näitustel oma installatsioonidega. Käesolev valik viib meid tagasi siiski 1980. aastate lõppu, 1990. aastate algusesse. See, veel põhjalikumalt läbiuurimata periood kunstiajaloo on täis ootamatuid ideid ja otsustavaid muutusi eesti kunstiloos. Me näeme postmodernismi tulekut nii eesti kujutavasse kunsti, arhitektuuri kui sisekujundusse, vanade ettekujutuste ja väärtushinnangute lagunemist ning graafika põhimõttelist ja kiiret uuenemist kümnendi lõpus. Eve Kask seisab nende muutuste keskel, kujundades ka ise oma loominguga kiirestitoimivaid protsesse. Eve Kase graafika oli põhimõtteliselt uus, nii oma teemade kui väljendusviisi poolest. Tema maailm on mütoloogiline ja erootiline, see puudutab piiri, mille taga Jung loomingut mõjutavaid arhetüüpe nägi. Muidugi pole see mütoloogilisus seotud paiga- või rahvamuistenditega, vaid see on kõikjalolev, salapärane, ajatu ja sügavate kirgede maailm, millele on omane kummaline staatilisus, vaikimine. Keegi ei tunne selle maailma seadusi, kuid kõik käituvad ühe loogika järgi. Eve Kase tegelased kõnelevad oma hoiakute ja poosidega väga sarnastest rituaalidest, ohverdamisest kõige ürgsema ja võimsama kire nimel. Jumalanna, Tootemid, Sfinks mõistavad üksteise keelt. Kunstnik ei vaevugi varjama, et selle taga on Naine, anima. Raoul Kurvitz on kirjutanud Eve Kase tegelaskonna kohta: „Omades võimet sünnitada, on tal õigus surmata, ent kas ta teeb seda, julm elukas – vaevalt, ta luurab. Kas näed, ta piinleb ise, vaevleb ihas, silmad pööratud laotusesse, kuu lõikumas niuetesse, koeradki ulumas – ära usu!” Oma mütilise ruumi loomise jaoks, kus valitsevad tsivilisatsiooni poolt ammu alateadvusse tõrjutud seadused, kasutab kunstnik mõningaid primitiivkunstit üle võetud võtteid. Matkides kohati lapsejoonistust, kasutades tugevaid selgeid värvitoone, ehitades kogu kompositsiooni üles ühele selgele esiletoodud kujundile, loob ta nende võtete abiga oma visuaalse semantika, mida kasutab kõigi selle perioodi tööde puhul. Kuid oleks väga vale vaadata kunstniku töid vaid ühele paralleelile osutades. Eve Kase graafika on ülimalt tehniline ja kaalutletud, samas see on tundlik, peen ja igasuguse lihtsustuseta. Tugevad toonid ei eelda lihtsakoelisust vaid pigem süvendavad teistsugusust, teiselpool piiri olekut. Eve Kask kasutab mitmekordseid ületrükkimisi saavutamaks peeni tooniüleminekuid ja varjundeid, tema värvitaju on pigem lüüriline ja ületsiviliseeritud kui primitiivne ja otsekohene. Peened toonimängud loovad omakorda metafüüsilisele kunstile omast ruumitaju, kus valgus ja valgusandja ei pruugi alluda looduseseadustele. Eve Kase selle perioodi loomingu puhul võime näha kahesuguseid paralleele rahvusvahelise Lääne kunstiga. Esiteks, olemuse ja tõe puudutamise soov, tsivilisatsiooni treenitud valelikkuse katte endalt heitmise soov läbi primitiivkunsti on ju tuttav läbi 20. sajandi, kus modernismi kõrgelennuline intellektuaalsus segunes müstitsismiga või kunstniku „sisemise kuulamise” absolutiseerimisega. Võõrad kultuurid (mida möödunud sajand ka primitiivseteks nimetas), igasugune reeglitele allumatus nagu lapsejoonistus või meelest ära inimeste kunst on terve sajandi mõjutanud kunstnikke ning vorminud kaasaegset kunsti. Teisalt on Eve Kase looming silmnähtavalt ühel lainel 1980. aastate uusekspressionismi mütoloogialahalusega, mis eriti Saksa kunstis lausa ajaloo ümberkirjutamist nõudis. Samas on siiski vale seostada 1980. aastate lõpu eesti kunsti mingite oteste kogemustega, sest tolleaegne riik, Nõukogude Liit oli kinnine süsteem ning informatsiooni kunsti muutustest ning ideoloogiatest peaaegu siiani ei jõudnud. Mida me peame siis uskuma, vaadates nii Eve Kase kui paljude teiste eesti kunstnike töid – et ideed levivad õhus või et, kuuludes olemuselt õhtumaisesse kultuurisfääri, tegutsesime nii või teisiti sajandeid tagasi etteantud reeglite järgi? 1980. aastate lõpp oli ühe riigi lagunemine ja teise võimalik algus või lõplik katastroof, aeg oli täis pingeid ja selgusetust. Lahkumine mütilistesse maailmadesse oli tunnuslik suurele osale kunstnikkonnast, seda mõistis ka vaatajaskond, tunnistades kiiresti Eve Kase edu kunstnikuna. Oma põlvkonna ühe liidrina lõi ta kunsti, mis tänapäeval räägib nii ülevas esteetikakeeles kui iseloomustab traagilist, segast ja vabadustaimavat sajandilõppu. **Sirje Helme.** Kunstiteadlane. Kaasaegse Kunsti Eesti Keskuse juhataja.

Eve Kask and graphic art – this is a connection that most likely occurs first to anyone interested in art because in addition to her career as an artist that has lasted for about twenty years, she has for many years been the president of the Tallinn Print Triennial, its soul and the one who has kept it going. And still, it is not graphic art that has brought her international success in recent years but rather photography. At the same time, she has participated in international exhibitions with her installations. The accompanying selection nevertheless takes us back to the late 1980's and early 1990's. This period of art history that has yet to be thoroughly researched is filled with unexpected ideas and decisive changes in the history of Estonian art. We see the emergence of postmodernism in Estonian figurative art, architecture and interior design, the decay of old conceptions and value systems, and the fundamental and rapid renewal of graphic art at the end of the decade. Eve Kask stands in the middle of these changes, shaping these processes that are rapidly taking place herself through her creative work. The graphic art of Eve Kask was fundamentally new, both in its themes and its means of expression. Her world is mythological and erotic. It touches borders behind which Jung saw archetypes influencing creative work. This mythology is naturally not associated with legends of localities or folk tales; rather it is an omnipresent, mysterious, timeless world of deep passions that is typified by silence and a strange static state. Nobody knows the laws of this world but everyone acts according to a common logic. The characters selected by Eve Kask speak through their attitudes and poses of very similar rituals and of sacrifice in the name of the most primeval and powerful passion. The Goddess, Totems and the Sphinx understand one another's language. Eve Kask does not even bother concealing that Woman, anima, is behind all this. Raoul Kurvitz has written about Eve Kask's cast of characters: “As having the ability to give birth, she has the right to kill as well, but would she do it, that cruel beast – no, scarcely; she keeps lurking. You see, there she suffers, is tormented by desire, eyes turned into firmament, the moon cutting into her loins, the dogs howling even – don't believe it!” She uses some devices borrowed from primitive art to create her mythical space where laws long since banished to the subconscious by civilisation are still in effect. Here and there imitating children's drawings, using strong, clear colour tones, and structuring the entire composition on one clearly singled out image, she creates her own visual semantics with the aid of these devices, and uses this semantics in all her works from this period. Yet it would be very wrong to look at her works by pointing out only one parallel. The graphic art of Eve Kask is utterly technique oriented and deliberate. It is sensitive, refined and free of any sort of simplification. Strong tones do not indicate plain simplicity, but rather intensify dissimilarity, being on the other side of the boundary. Eve Kask uses the technique of printing repeatedly onto one work in order to achieve refined tonal transitions and shades. Her sense of colour is more lyrical and over-civilised than primitive and direct. Her refined combination of tones in turn creates a perception of space characteristic of metaphysical art in which light and the provider of light are not necessarily subject to the laws of nature. We can see two kinds of parallels with international Western art in the work of Eve Kask of this period. First, the wish to touch existence and truth. The wish to cast off the cover of falseness trained by civilisation through primitive art is familiar throughout the 20th century, in which the lofty intellectuality of modernism was mixed with mysticism or the consideration of the “internal hearing” of the artist as absolute. Foreign cultures (which the previous century also referred to as primitive), liberation from being subject to any kind of rules as in children's drawings or the art of the mentally unbalanced has influenced artists for an entire century and shaped contemporary art. On the other hand, the work of Eve Kask is evidently on the same wavelength as the desire for mythology of the new expressionism of the 1980's, particularly in German art. At the same time, it would nevertheless be wrong to associate Estonian art of the late 1980's with some direct experiences because the state at that time, the Soviet Union was a closed system and information concerning artistic ideologies and changes in art was practically unavailable here. What then should we believe when observing the works of Eve Kask and many other Estonian artists – that ideas spread through the air or that, belonging essentially to the Occidental sphere of culture, we acted one way or another according to rules that were predetermined centuries ago? The end of the 1980's was the collapse of one state and the potential beginning of another, or ultimate catastrophe. This era was filled with tension and uncertainty. Departure into mystical worlds was characteristic of a large proportion of artists. The public also understood this, quickly recognising the success of Eve Kask as an artist. As a leader of her generation, she created art that nowadays both speaks in a lofty aesthetic language and characterises the tragic, confused end of the century that senses liberty. **Sirje Helme.** Art historian. Director of the Center for Contemporary Arts, Estonia